

Objaśnienia wartości przyjętych w trakcie konstrukcji Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Radzymin na lata 2024-2035.

Założenia wstępne:

Prognozę wartości lat kolejnych sporządzono w wartościach nominalnych. Należy odnotować trudność zastosowania zaawansowanych sposobów estymacji wartości przyszłych, przy użyciu metod szacowania trendów i odchyłeń okresowych, typowych dla szacowania statystycznego. Związane jest to z brakiem wystarczającej liczby danych historycznych. W związku z powyższym podstawą estymacji wskaźników zmian dla lat kolejnych jest planowana wartość inflacji, która stanowi punkt odniesienia wskaźników zmian. Ponadto przy szacunkach wartości lat przyszłych zaimplementowano zdecydowaną większość wytycznych dotyczących stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw, przygotowane przez Ministra Finansów według aktualizacji z października 2023 r. Od tej generalnej zasady odstąpiono jedynie w przypadku wskaźnika inflacji cechującego lata 2025 - 2028 opierając się na założeniach Eurostat, które wydają się bardziej wiarygodne. Przesłanką jest istotna rozbieżność w danych postulowanych do przyjęcia w wytycznych ministerialnych i obserwowanych empirycznie. Wartości wskaźników sugerowane przez Ministerstwo Finansów bezkrytycznie zastosowano od roku 2029. prognozy.

Założenia dotyczące wysokości dochodów budżetowych:

Podstawą estymacji dochodów budżetowych są wartości przyjęte w projekcie budżetu Gminy Radzymin na rok 2024. W roku tym wysokość dochodów zaplanowana jest na poziomie realnym, podstawą estymacji jest bowiem wykonanie dochodów za 10 miesięcy roku 2023. Stanowią wiarygodny punkt wyjścia dla szacowania wartości przyszłych. Zastrzeżenie czynić należy dla dochodów z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych i prawnych. W tym przypadku planowanie na podstawie danych historycznych jest niemożliwe, ze względu na rewolucyjny i ciągły charakter zmian w zakresie podziału tych dochodów na jednostki samorządu terytorialnego, który wynika z przepisów implementowanych w roku 2021. W praktyce reprezentatywny wydaje się jedynie rok 2023. W odniesieniu do tych pozycji dochodów bieżących podstawą projekcji są wartości deklarowane przez Ministra Finansów na rok 2024. Dochody majątkowe, planowane są z jednej strony na podstawie danych konsultowanych z referatem merytorycznie odpowiedzialnym za ich wykonanie, z drugiej wynikają z podpisanych umów na dofinansowanie bieżących i przyszłych inwestycji. W latach kolejnych dochody majątkowe pochodzące ze sprzedaży składników majątkowych nie stanowią istotnej składowej całości dochodów. Wynikają natomiast w całości z uchwał dotyczących zbycia nieruchomości dotychczas podjętych przez Radę Miejską w Radzyminie. Wartości planowane są istotnie niższe od szacunków rynkowych wartości nieruchomości planowanych do zbycia.

Dochody bieżące estymowano oddzielnie dla każdej ze zidentyfikowanych istotnej składowej. Zostały podzielone na kategorie, przy czym wyodrębniono i estymowano indywidualnie te o udziale istotnym w całości dochodów. Wyodrębniono:

- dochody z tytułu udziału gminy w podatku PIT. Zaplanowano je opierając dane dla lat kolejnych o ujęte we wspomnianych wytycznych dotyczących stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych wskaźniki dynamiki realnego przeciętnego wynagrodzenia brutto w gospodarce narodowej. Niniejszy wskaźnik jest historycznie najsilniej skorelowany ze zmianami dochodów z tytułu

udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych. Zakładana, we wspomnianych powyżej wytycznych, dynamika nominalna jak i realna wynagrodzeń odpowiada bezkrytycznie za dynamikę tej kategorii dochodowej względem wartości deklarowanej przez Ministra Finansów na rok 2024.

- dochody lat przyszłych z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych planowano na podstawie zakładanej inflacji. Wskaźnik ten zdaje się najbardziej adekwatny, ponadto dynamika dochodów z tego tytułu lat wcześniejszych dość istotnie koreluje z notowaną w tych okresach inflacją.

- dochody z tytułu części oświatowej subwencji ogólnej oszacowano na podstawie antycypowanej inflacji lat kolejnych, z zastrzeżeniem dotyczącym lat 2025-2028, gdzie szacowana inflacja odpowiada prognozom Eurostat, odbiegając nieznacznie w górę od założeń ministerialnych.

- dochody z tytułu dotacji na zadania własne i zlecone Gminie ustawami oszacowano na podstawie planowanej wysokości inflacji. Pierwszy rok prognozy jest już reprezentatywny dla bazy projekcji lat kolejnych. Wyeliminowano bowiem istotne składniki tej kategorii dochodowej charakterystyczne dla lat wcześniejszych.

Wśród pozostałych dochodów bieżących wyodrębniono i indywidualnie szacowano następujące kategorie:

- dochody z tytułu podatku od nieruchomości planowano dla lat kolejnych w oparciu o spodziewany wskaźnik inflacji. Jedyną wartością stanowiącą odstępstwo od niniejszej reguły jest plan dochodów lat 2025 i 2026, w których dokonano zwiększenia planu dochodów o antycypowane wpływy z obszaru Emilianów i Stary Janków oraz o wpływy od spółki komunalnej. Ostatnie jest konsekwencją końca w roku 2024 istotnych wartościowo etapów inwestycji wodociągowo – kanalizacyjnych. Wyższa wartość opodatkowanego majątku przełoży się na wzrost dochodów gminy z niniejszego tytułu. W przypadku tak określonej infrastruktury podstawą opodatkowania jest bowiem wartość nie powierzchni. Należy odnotować, iż Gmina Radzimin doświadcza bezprecedensowej dynamiki przekształcania dotychczasowych gruntów rolnych w tereny inwestycyjne, co zmienia właściwość płaconego podatku na podatek od nieruchomości. Inwestycjami objęte są tereny stanowiące czterokrotność dotychczas zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej. Przedwczesnym jest planowanie podatku od nieruchomości od budynków zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej, co wynika ze specyfiki świadczenia, które należne jest od roku następującego po zakończeniu budowy. Zasadnym jest natomiast uwzględnianie podatku od gruntów zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej, gdzie obowiązek podatkowy następuje szybciej. Jedynie dochody z tego tytułu zostały uwzględnione w prognozie a fakt ten odpowiada za zwiększoną dynamikę tej kategorii dochodowej w latach 2025 - 2026.

- dochody z najmu i dzierżawy, których postęp geometryczny pokrywa się z założonymi wysokościami wskaźnika inflacji,

- dochody z tytułu podatku od środków transportowych estymowano również w oparciu o założony wskaźnik inflacji.

- dochody z podatku rolnego i leśnego estymowano przy założeniu ich wzrostu o wskaźnik inflacji,

- dochody z opłaty targowej estymowano również w oparciu o wskaźnik przewidywanej inflacji.

- postęp geometryczny dochodów z tytułu podatku od czynności cywilnoprawnych przyjęto w wysokości dynamiki PKB. Incydentalny charakter tego dochodu nie pozwala bowiem na inny sposób estymacji przy zadośćuczynieniu realności planów. Podatek odzwierciedla aktywność gospodarczą i dynamika PKB historycznie najlepiej koreluje z dynamiką zmian dochodów z tytułu tego podatku.

- dochody z tytułu opłat za koncesje na sprzedaż alkoholu planowano przy założeniu 5% wzrostu p.a. Powyższy wskaźnik wzrostu jest konsekwencją tendencji notowanych w latach poprzednich, które istotnie odbiegają od historycznych danych dotyczących wskaźnika inflacji.

Powyższe założenia są również podstawą szacowania dochodów z tytułu podatku od działalności gospodarczej osób fizycznych opłacanego w formie karty podatkowej, podatku od spadków i darowizn i z tytułu opłaty skarbowej.

Plany wartości dochodów lat kolejnych przedstawiają realistyczne szacunki, uwzględniające rezerwy bazy podatkowej podatków lokalnych i odzwierciedlają sytuację makroekonomiczną, która nie pozwala na zbyt optymistyczne szacunki dochodów stanowiących udział gminy w dochodach Budżetu Państwa.

Ubytek dochodów roku 2020., będący skutkiem wystąpienia COVID-19, wyniósł 3 889 547,55 zł. Wartość niniejsza została zaimplementowana na podstawie wykonania dochodów roku 2020. Dla lat objętych prognozą wykup papierów wartościowych, spłaty rat kredytów i pożyczek wraz z należnymi odsetkami i dyskontem, emitowanych lub zaciągniętych do równowartości kwoty ubytku w wykonanych dochodach jednostki samorządu terytorialnego będącego skutkiem wystąpienia COVID-19 wynosi natomiast 3 436 547,55 zł. Różnica przypadała na okresy wcześniejsze.

Założenia dotyczące wysokości wydatków budżetowych:

Wydatki budżetowe związane z wynagrodzeniami szacowano w przekroju dwóch grup. Założono wzrost wynagrodzeń w systemie oświaty, który nie jest w pełni zależny od Gminy, na poziomie inflacji. Wskaźnik niniejszy wydaje się najbardziej trafny przy wzięciu pod uwagę danych historycznych. Dotychczasowa dynamika tej kategorii wydatków budżetu zupełnie nie korespondowała bowiem ze wskaźnikiem dynamiki płac realnych w gospodarce narodowej. Kompensując założenia przyjęte po stronie dochodowej również po stronie wydatkowej inflacja lat 2025 – 2028 przyjęta została zgodnie z założeniami Eurostat, przekraczając nieznacznie założenia ministerialne. Ostrożnościowe podejście w tym zakresie wydaje się bardziej zasadnym. Pozostałe wynagrodzenia planuje się na poziomie niezmiennym względem roku 2024. Należy odnotować, iż środki zabezpieczone na niniejszy cel w roku 2024 przekraczają estymowane wykonanie roku 2023 o 20 %.

Wydatki poz. 10.1.1 WPF obejmują w całości wydatki określone w załączniku nr 2 do uchwały. Są to wydatki bieżące wynikające z podpisanych umów bądź niezbędne w latach kolejnych. Przy estymacji tej kategorii wydatków przyjęto założenia o charakterze ostrożnościowym. Dynamikę wzrostu oparto o skorygowany nieznacznie w górę wskaźnik inflacji. Od roku 2029. wskaźnik odpowiada założeniom Ministerstwa Finansów.

Wydatki poz. 10.1.2 WPF zawierają, oznaczone co do treści i terminu płatności, planowane na lata kolejne wydatki o charakterze majątkowym.

Na lata 2024 – 2025 planuje się wkład do spółki prawa handlowego Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji sp. z o.o. w wysokości 6 050 000,00 zł. Główną przesłanką niniejszego wydatku jest realizacja, przy użyciu powołanego do tego celu podmiotu, Programu Kluczowych Inwestycji Wodociągowych i Kanalizacyjnych Gminy Radzymin. W ramach powyższej kwoty zabezpieczono środki na realizację przez Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji sp. z o.o. projektu inwestycyjnego pn.: „Budowa kanalizacji sanitarnej i sieci wodociągowej w Gminie Radzymin – Etap II”, współfinansowanego z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko. W obszarze wydatków majątkowych służących gospodarce ściekowej i ochronie wód należy również odnotować zabezpieczenie kwoty 20 800 000,00 zł na budowę nowej stacji uzdatniania wody w Starym Dybowie, kwoty 4 200 000,00 zł przeznaczonej na budowę wodociągu w Borkach oraz środków wysokości

6 500 000,00 zł przeznaczonych na wodociąg w Starych i Nowych Załubicach. Ze względu na dofinansowanie zewnętrzne inwestycje te nie będą realizowane przez spółkę komunalną.

Należy odnotować również zabezpieczenie istotnych środków na program niezbędnych inwestycji odwodnieniowych w wysokości 2 150 000,00 zł, który planuje się kontynuować w latach 2024 - 2029 oraz na kontynuację budowy monitoringu gminnego, na który przewidziano w latach 2024 – 2026 300 000,00 zł.

Nowym, wartościowo istotnym, przedsięwzięciem jest modernizacja ul. Ogrodowej w Radzyminie, na którą przewidziano w latach 2024 – 2025 14 980 000,00 zł. W obszarze dróg gminnych odnotować należy również, planowane na lata 2024 – 2025 przedsięwzięcie pn.: „Budowa dróg: ul. Spokojna w Słupnie, ul. Polnej Róży w Słupnie, ul. Nastrojowa do Rodzinnej i Rodzinna w Słupnie, ul. Wadery w Radzyminie, ul. Leśna do Kossaka w Radzyminie, ul. Kossaka do nr 18 w Radzyminie, ul. Borkowska w Rudzie – etap1, ul. Sasankowa w Łąkach, ul. Sikorskiego do Promykowej w Cegielni, ul. Rzemieśnicza w Wiktorowie do Waflexu.”. Na realizację zadania objętego jednym wnioskiem o dofinansowanie przewidziano w okresie prognozy 9 000 000,00 zł.

Największym wartościowo przedsięwzięciem o charakterze majątkowym jest Program modernizacji infrastruktury oświatowej Gminy Radzymin poprzez rozbudowę Szkoły Podstawowej w Nadmie i Szkoły Podstawowej Nr 2 w Radzyminie, na finansowanie którego zabezpiecza się w latach 2025 – 2035 85 000 000,00 zł.

Rozchody budżetowe planowano na podstawie harmonogramów spłat zobowiązań już zaciągniętych, przy uwzględnieniu nowych zobowiązań służących umożliwieniu realizacji wskazanych inwestycji.

Koszty obsługi długu szacowane są na podstawie aktualnego oprocentowania zaciągniętych zobowiązań. Założono jednak wzrost oprocentowania w latach 2025 -2026 o 1 p.p. względem stawek obowiązujących w ostatnim kwartale 2023 r. Dla lat 2027 – 2030 prognozuje się koszt obsługi zadłużenia oparty o wskaźniki cechujące koniec roku 2022. Dopiero od roku 2031 planuje się, iż stopy referencyjne zaczną wracać do poziomów cechujących lata wcześniejsze. Powyższe wartości wydają się adekwatne do aktualnych publikacji i prognoz dotyczących zmiany stóp procentowych w Polsce.

Na lata kolejne planuje się nadwyżki budżetu w okresie spłaty zobowiązań finansowych. Po zakończeniu spłat zakłada się równowagę budżetu.